

DECIZIE

11 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru,
Ala Cobăneanu, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Rocarp Construct”, întreprinderea individuală „Breahnă Filip” împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017

în cadrul procedurii de insolvență a societății cu răspundere limitată „Rocarp Construct” la cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată „Rocarp Construct”, întreprinderea individuală „Breahnă Filip” privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvent,

c o n s t a t ă

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 s-a admis cererea introductivă depusă de reprezentantul creditorului SRL „Excons Grup”, Beznos Denis, s-a constatat insolvența și s-a intentat procesul de insolvență față de debitorul SRL „Rocarp Construct”, cu inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului SRL „Rocarp Construct”, fiind desemnat în calitate de lichidator ÎI „Breahnă Filip”.

La 24 iunie 2016 lichidatorul SRL „Rocarp Construct”, ÎI „Breahnă Filip” a depus în instanța de insolvență cerere prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a administratorului SRL „Rocarp Construct”, Roșcovan Stanislav și a unicului asociat, Roșcovan Carp, cu încasarea în mod solidar de la ultimii a sumei creanțelor creditorilor în mărime de 795947,70 de lei (f.d.1-3).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017 s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL „Rocarp Construct”, ÎI „Breahnă Filip” privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului SRL „Rocarp Construct”, în persoana administratorului Roșcovan Stanislav și a unicului asociat Roșcovan Carp (f.d.51-55).

La 03 iulie 2017 lichidatorul SRL „Rocarp Construct”, ÎI „Breahnă Filip” a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017 solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de insolvență cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de insolvență a aplicat eronat dispozițiile art. 167 alin .(1) lit. c) și art. 171 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Susține că, instanța de insolvență nu i-a acordat termen rezonabil pentru

lichidarea neajunsurilor depistate, în pofida solicitărilor înaintate.

Menționează că hotărîrea motivată a fost recepționată la 03 iulie 2017, în urma expedierii prin poștă la 29 iunie 2017.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de lichidatorul SRL „Rocarp Construct”, ÎI „Breahnă Filip” urmează a fi respins pentru următoarele motive.

Potrivit art. 356 din Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

Conform art. 429 alin. (4) din Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărîrile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvabilitate

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, stipulează că procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi, iar art. 8 alin. (1) din aceeași lege prevede că hotărîrile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de recurs constată faptul că, din materialele cauzei nu se poate desprinde momentul comunicării recurentului hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017 (f.d.51-55), însă în recurs ultimul invocă faptul că a recepționat hotărîrea recurată la 03 iulie 2017, la care instanța de recurs îi va acorda credibilitate, deoarece nu există alte probe ce ar atesta contrariul.

Materialele cauzei atestă că, la 24 iunie 2016 lichidatorul SRL „Rocarp Construct”, ÎI „Breahnă Filip” a depus în instanța de insolvabilitate cerere prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a administratorului SRL „Rocarp Construct”, Roșcovan Stanislav și a unicului asociat, Roșcovan Carp, cu încasarea în mod solidar de la ultimii a sumei creanțelor creditorilor în mărime de 795947,70 de lei (f.d.1-3).

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017 s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL „Rocarp Construct”, ÎI „Breahnă Filip” privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului SRL „Rocarp Construct”, în persoana administratorului Roșcovan Stanislav și a unicului asociat Roșcovan Carp (f.d.51-55).

Verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017 în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul atestă că, actul judecătoresc de dispoziție a fost emis în conformitate cu normele de drept material și procedural.

Conform art. 10 din Legea insolvabilității, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existența unui temei. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Potrivit art. 14 din aceeași lege, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care: a) executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori; b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sînt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

Conform art. 247 alin. (1) din aceeași lege, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. h) din aceeași lege, dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Colegiul remarcă faptul că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanțelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente și concludente a următoarelor elemente esențiale : fapta ilicită, vinovăția, legătura cauzală dintre faptă și urmările provocate.

Colegiul notează că, atragerea la răspundere subsidiară a administratorului SRL „Rocarp Construct”, Roșcovan Stanislav și a unicului asociat, Roșcovan Carp urmează să fie fundamentată pe probe incontestabile și certe, iar avînd în vedere că aceasta reprezintă o formă a răspunderii delictuale, la constatarea răspunderii subsidiare trebuie îndeplinite condițiile prevăzute de Capitolul XXXIV din Codul civil, și anume: fapta ilicită, vinovăția, prejudiciul cauzat, legătura de cauzalitate între fapta comisă și prejudiciul. Caracterul special al răspunderii juridice reglementate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității rezidă în obligarea persoanelor cărora le este imputabilă apariția și cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului la suportarea datoriilor procesului de insolvabilitate. Norma legală citată specifică în mod exhaustiv categoria faptelor considerate ilicite și prejudiciul cauzat - provocarea sau contribuirea la insolvența debitorului (incapacitatea de plată sau supraîndatorarea) precum și legătura de cauzalitate între faptă săvîrșită cu vinovăție și prejudiciul cauzat.

După cum rezultă din conținutul art. 248 alin. (1) din Legea insolvenței, subiecți ai răspunderii subsidiare sunt: membrii organelor de conducere/supraveghere a debitorului sau persoanele care au cauzat starea de insolvență a societății insolvente (fără a nominaliza exhaustiv cercul acestor persoane).

Instanța de recurs menționează că, răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile în care pasivul social nu poate fi acoperit, ci numai atunci când se demonstrează că prin acțiunea culpabilă și intenționată, subiecții vizați au cauzat starea de insolvență prin săvârșirea vre-uneia din faptele expres și limitativ enumerate la articolul nominalizat și căror consecințe sau materializat prin crearea, menținerea sau aprofundarea stării de insolvență, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condițiilor pentru atragerea răspunderii juridico-civile.

Colegiul notează că recurentul nu a prezentat probe concludente și argumente care să demonstreze raportul contributiv al administratorului SRL „Rocarp Construct”, Roșcovan Stanislav și al unicului asociat, Roșcovan Carp la starea de insolvență a debitorului SRL „Rocarp Construct”, iar argumentele invocate poartă un caracter declarativ, fiind insuficiente pentru a se constata vinovăția acestora, vinovăție care trebuie determinată în raport cu motivele care au cauzat insolvența, și nu prin stabilirea consecinței formale a faptului că activitatea întreprinderii a continuat în pofida incapacității sale de plată, persoanele responsabile nu au depus cererea introductivă și au ținut o contabilitate contrară legii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că în cererea înaintată de lichidator SRL „Rocarp Construct”, ÎI „Breahnă Filip” privind atragerea la răspundere subsidiară a factorilor de decizie a debitorului insolvent nu se regăsesc argumente plauzibile de atragere la răspundere subsidiară a acestora, la materialele dosarului lipsind probe concludente care ar atesta că starea de insolvență a debitorului s-a datorat acțiunilor sau culpei administratorului SRL „Rocarp Construct”, Roșcovan Stanislav și a unicului asociat, Roșcovan Carp

La fel, nu poate fi stabilită cu certitudine existența faptei ilicite comisă de administratorul SRL „Rocarp Construct”, Roșcovan Stanislav prin nedeplinirea în termenul prevăzut de art. 14 din Legea insolvenței a cererii introductive, având în vedere lipsa probelor ce ar atesta cert momentul intrării în incapacitate de plată a debitorului insolvent sau supraîndatorării acestuia.

De asemenea, nici cererea de atragere la răspundere subsidiară depusă de lichidator la 24 iunie 2016 nu face lumina asupra circumstanțelor abordate supra, chiar mai mult ca atât, în conținutul acesteia se notează despre faptul că „titlul executoriu care a servit la intentarea insolvenței față de debitor a fost emis la data de 01.12.2014”, însă la materialele cauzei nu este anexat un astfel de document executoriu, or potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În concluzie, Colegiul consideră justă concluzia instanței de insolvență cu privire la faptul că lichidator SRL „Rocarp Construct” ÎI „Breahnă Filip” nu prezentat un act primar sau probe pertinente și concludente care ar atesta vinovăția pârților și nu a probat imposibilitatea prezentării acestora.

Din considerentele menționate și având în vedere că, hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017 este legală și întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

respinge recursul declarat de lichidatorul SRL “Rocarp Construct”, ÎI “Breahnă Filip” cu menținerea hotărârii instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Rocarp Construct”, întreprinderea individuală „Breahnă Filip”.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017 în cadrul procedurii de insolabilitate a societății cu răspundere limitată „Rocarp Construct” la cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată „Rocarp Construct”, întreprinderea individuală „Breahnă Filip” privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolubil.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu